

Čutory, feldflašky, měchy a podobná havěť

Sepsal: Tomš Papilus Maximus

Dostatek vody je na bitvě jeden z kritických faktorů. Ne vždy se organizátorům podaří dostat vodu do pevností (ne vždy je to totiž možné) a tak inteligentní lidé, co si přinesou do pevnosti dost vody vlastní, pak trpí nájezdy žízniců, co si v lepším případě přinesli půl litru. Mor na ně! Na parchanty!

Ti nejchytřejší z nás ale myslí ještě dál a mají, krom pěti litrů v pevnosti, za pasem ještě menší polní láhev, aby se mohli i v nejpernějším žáru boje pohotově osvěžit a nemuseli se stahovat zpět do pevnosti jen proto, že mají hroznou žízeň, ale opravdu jen proto, že už jsou (skoro) mrtví. Takhle to zní jako nějaká fajnšmekrovina, ale opak je pravdou. Schválně si to zkuste a uvidíte, že bitva dostává hned jiný rozměr;-).

Na obrázku vidíme v horní řadě 3 různé brašny na současnou US feldflašku. Dole pak vidíme (vpravo) skleněnou láhev obšitou kůží. Stejně jde obšít i vojenská čtورا vlevo dole (jen dát jiný špunt). Mimochodem, ty reliéfy na horních čturatorách jsou osobní symboly některých lidí, takže nekopírovat, sic budete naraženi na kůl!!!

V tomto článku se seznámíme s nejběžnějšími a nejdostupnějšími variantami stylových nádob na vodu. Výroba všech je celkem jednoduchá. Nejprve si probereme šmahem všechny tři varianty a pak, postupně, jejich výrobu.

Vojenská láhev v brašně

V tomto případě použijeme moderní vojenskou feldflašku a schováme ji do stylového obalu - brašny. Flaška nám tak nekazí kostým a přitom máme hygienickou a nerozbitnou nádobu na vodu. Zároveň se dobře nosí (pevně na opasku) a snadno používá (stačí vyndat z brašny a pít). Pro účely bitev jedno ze dvou ideálních řešení. Fajnšmekři sice křičí, že je vidět nestylový uzávěr, ale s ohledem na „parádní“ adidasky a maskáče, které se na bitvách, přes veškerou snahu organizátorů, sem tam mihnou, je to vada na kráse, kterou můžeme tolerovat, pokud nejsme příliš nároční.

Na fotografii je jeden konkrétní příklad - základní nádoba na vodu je v tomto případě současná US láhev - s původním látkovým obalem ji seženete okolo 200kč, dá se sehnat i bez (ideální pro naše účely) – taková stojí, třeba na www.armyshop.cz 77kč. Barvu lahve sladíme s barvou plánované kožené brašny.

Obšíváná láhev

Tato, už mnohem stylovější varianta, vznikne zašitím nějaké pěkné lahve do koženého obalu - ideální jsou od různých kořalek a bylinných likérů, nebo vhodně tvarovaná vojenská polní láhev, kterou lze opatřit pěkným špuntem a má vůbec hezké hrdlo. Vzhledově pak vše vypadá 100% stylově a přitom si užíváme komfortu moderní lahve. Jsou tu však drobná komplikace – skleněná láhev se může celkem snadno rozbít a proto bych doporučoval používat tuto variantu jen u nebojových postav, nebo jako zásobní nádoby, co zůstávají v pevnosti (místo hnusných PETflašek). Pokud máte ale dost masivní flašku a kvalitně udělaný obal, dá se používat i do boje.

Skleněná flaška obšítá kůží. Pozor na rozbítí!!! Nerozbitnou získáme obšitím vhodné vojenské čutory.

Pokud místo skleněné flašky použijete třeba tu hliníkovou z fotografie na začátku (v armádním výprodeji asi za 50,-), které dáte pěkný špunt, máte naprosto ideální bitevní čturu. Hliníková vydrží, bez problémů se udržuje čistá, dá se do ní dát i něco horkého a díky dokonalému obalení kůží vypadá perfektně. Nosí se pak přes rameno, což nemusí někomu vyhovovat (šikula si ale jistě poradí a vymyslí způsob, jak ji nosit na paseJ).

Kožený vak/čturu

Zde se už dostáváme do kategorie, kdy celkem věrně napodobujeme středověké výrobní postupy. Láhev je z kůže, která je impregnována včelím voskem. Takže maximálně stylový výrobek, u kterého navíc nehrozí, že se vám jen tak rozflákne o kámen. Na výrobu nejnáročnější varianta, do které se teprve chystám pustit, takže detaily dodám časem.

Jak tedy na to??

Vojenská láhev v brašně

Kožené pouzdro se šije obdobně jako brašna (viz.: patřičný článek). Poutka, kterými je obal chycen k opasku dělejme co nejméně volná, ať láhev drží jak přibitá. Když je plná vody, je totiž docela těžká a když by okolo nás vlála jak hadr na holi, bylo by to velmi nepříjemné a nepraktické. Ze stejného důvodu musí být i pouzdro na láhev co nejtěsnější.

Jen doplním, že zapínání na ukázkovém obalu je řešeno druky schovanými mezi dvěma vrstvami kůže.

Obšívání láhev

Potřebný materiál: Silnější měkká kůže (2mm hovězina atp.), skleněná lahev nebo vhodná vojenská polní láhev, korkový špunt, přezka, dratev, někdy jekor.

Potřebné náčiní: Řezák na koberce, šídlo, ševcovské jehly, průbojník, kýbl s vodou.

Nejprve si seženeme vhodnou láhev. Tu si pak pěkně změříme a podle toho uděláme z papíru šablony. Při měření nás bude zajímat obvod v nejširším místě, obvod u dna celé lahve, a „obvod na výšku“ jednoho boku lahve.

Obal se bude skládat ze tří dílů kůže – dvou bočních a dna. Dno bude mít tvar dna lahve (v tomto případě kruh) o průměru o cca 20mm větším, než dno lahve. Boční díly uděláme pro začátek obdélníkové. Šířka obdélníku bude polovina obvodu lahve v nejširším místě + 20mm a výška „obvod na výšku“ jednoho boku lahve + 10mm. Na některé lahve se dá použít obdobný stříh ze dvou kusů (chybí dno) – například při obšívání té hliníkové vojenské flašky.

Na fotografii vidíte materiál, který bude potřeba – lahev, kůže, šablony (zde kulaté dno a bok) a dle libosti i jekor.

Já jsem ještě spodek lahve obalil jekorem, aby se mi láhev hned tak nerozbila (potom je třeba rozměry lahve měřit i s jekorem!!!!)

Pak si ještě pro jistotu vyzkoušíme, jestli jsme šablony naměřili správně a překreslíme je na rub kůže a díly vyřežeme.

Připravené díly kůže – dva hranaté boky (horní část u hrdla jsme trochu ošidili, ale to nevadí – stejně se tato část na konci odřízne) a kulaté dno.

Všechny 3 díly pak k sobě malý kousek sešijeme dratví, aby se nám s nimi později dobře pracovalo. Boky k sobě sešijeme delší stranou na dolním konci (jen na pár cm, dle tvaru flašky). Tam k nim také přišijeme několika stehy kulaté dno. Spodní stranu boků pak po celé délce proděravíme šídlem (příprava na další šití).

Kůži si proděravíme šídlem...

...a připravenými dírami pak šijeme ševcovským stehem oba díly kůže k sobě. Šijeme ševcovskou dratví a jehlou.

A takhle vypadá základ koženého obalu. Všude vlají přebytečné kusy dratve, kterými budeme dál šít v dalších krocích.

Tak toto je základ, se kterým se bude pracovat dál.

Tento základ koženého obalu vhodíme do kýble s vodou a necháme přes noc nacucat. Mokrá kůže je totiž pružnější a po seschnutí se přizpůsobí tvaru kopita (v tomto případě lahve).

Papá ráno!

Ráno pak vezmeme mokrou kůži, natáhneme ji co nejvíc na flašku a na boku kousek sešijeme tak, aby nám vznikl upnutý „rukáv“.

První fáze „Mokrého“ šití. Díváme se na spodek lahve.

Když už nám drží boky koženého obalu na lahvi, přišijeme kulaté dno. Opět kůži napínáme na maximum a nezapomínáme, že když šijeme obloučky, musí být vzdálenost mezi dírami na steh u vnitřního dílu (zde u dna) menší, než u vnějšího dílu.

Skoro přišíité dno. Jak vidíme, kusy kůže přebývají – uřízneme je až na konci.

Takže spodek obalu je teď připraven a začneme s obšíváním zbytku lahve. Obšíváme rovnoměrně tak po 4 stezích na střídačku na každé straně. Snažíme se kůži co nejvíce vypnout a hlídáme si, aby boční švy šly rovně a aby nám kůže neujížděla někam do strany.

Už se nám začíná rýsovat budoucí tvar lahve. Hlavně aby boční švy nešly křivě!!

Obšívání je hotovo!

Když je obšívání hotovo, necháme vše pořádně uschnout . Pak obšijeme ouška a průbojníkem či nožem uděláme opatrně díry na řemen. Zbytek přebytečné kůže pak odřízneme. Vyrobitíme popruh na nošení a špunt, který koženým řemínkem připevníme k oušku, abychom ho neztratili.

Ještě si povšimneme detailu hrdla (zde je „svlíkací“) a hotovo!!!

Kůže u hrdla je teď shrnutá, takže vykukuje sklo (příjemnější pro pití).

Hotová láhev. Skleněné hrdlo je zakryté a je tak chráněno před rozbitím – platí pro skleněnou láhev.

Připomínám, že jde místo křehké skleněné láhve použít vojenskou feldflašku vhodného tvaru a hrdla..

Kožený vak/čutora

Postup výroby popíši zatím jen stručně. Až to vyzkouším sám, dodám podrobný návod.

Dva nebo tři díly z kvalitní hovězí k sobě sešijeme tak, jak má čutora vypadat naplacato“(nezapomene na ouška atp.). Pak ji hodíme do studené vody s trochou jaru a pořádně vypláchneme a namočíme (nezapomeneme pak vypláchnout i od jaru; máčet zase přes noc atp.). Mokrou čutoru pak napěchujeme pořádně pískem tak, aby se pěkně vyboulila do požadovaného tvaru. Necháme pořádně uschnout a písek vysypeme a vyčistíme vnitřek čutory. Roztavíme si včelí vosk a láhev jím naplníme po okraj a po cca 10-15 vteřinách vylijeme. To opakujeme ještě tak 3x. Tím nám uvnitř vznikne pružná vrstva včelího vosku, který nám podrží veškeré tekutiny dokonale uvnitř.

Způsobů jak takovouto čutoru vyrobit je víc a toto je jen jeden z nich (by ID POLOOP na Hofylandu) uvádím ho zde hlavně pro orientaci. Budu jedině rád, když ho, nebo nějaký jiný, vyzkoušíte a sepíšete návody.

----- Konec -----